

Lluitar contra la violència del masclisme

Ja són uns quants anys de lluita contra la violència dels homes contra les seves parelles. Han quedat enrere els temps en què el maltractament restava reduït i empresonat al nucli familiar i que les dones, les víctimes, amb prou feines si s'atrevien a comentar fora de casa i ni de bon tros denunciar, fins que ja era massa tard. També han quedat enrere els anys en què les víctimes es produïen en cascada, molt sovint coincidint amb una certa inclinació social a fer publicitat dels problemes de violència domèstica com si es tractés d'un espectacle mediàtic.

"S'ha avançat molt, tot i que queda molta feina per fer." Es tracta de la feina del dia a dia que, tal com ens explica Marta Selva, presidenta de l'Institut Català de les Dones, implica la coordinació d'una maquinària extensa i complexa.

Però el projecte de llei que aprovarà la cambra catalana no tan sols legisla en l'àmbit que fins ara hem conegut com a violència de gènere o domèstica. La nova llei planteja una "conceptualització nova" respecte a la violència masclista. Selva ho deixa clar d'entrada: amb aquesta llei s'obre una nova perspectiva, perquè s'hi agrupen les

Aquesta setmana el Parlament de Catalunya aprovarà la llei dels drets de les dones per a l'eradicació de la violència masclista. El projecte de llei arriba al ple amb un consens majoritari, amb aportacions de tots els grups parlamentaris. L'objectiu: abordar de forma coordinada totes les formes amb què es manifesta la violència masclista, un concepte que permet d'agrupar des de les agressions dins les parelles fins al proxenetisme o l'ablació.

diverses formes de violència que pot patir la dona amb un nexe en comú: són delictes que duen a terme homes que exerceixen "una relació de poder sobre les dones i en vulneren els drets fonamentals".

La tasca feta per l'Institut Català de les Dones, organisme que depèn del Departament d'Acció Social i Ciutadania, ha estat ingent. El projecte de llei ha comptat amb les aportacions i els suggeriments del Consell Nacional de Dones de Catalunya, format per 282

entitats i associacions de dones, d'entitats municipalistes, col·legis professionals i sindicats, a més dels principals agents socials implicats en l'abordatge de la violència masclista.

La presidenta del consell afirma que és la primera llei global de drets de les dones. Dones que "viuen una situació de vulneració de la seva llibertat", bé perquè el marit les agredeix, perquè formen part d'una xarxa il·legal de prostitució, perquè pateixen abusos sexuals quan són menors, perquè són violades o perquè pel seu origen cultural la família les vol forçar a una mutilació sexual o bé les vol casar en un matrimoni convingut.

La llei, diu Selva, és "una presa de posició clara" que ens ha de permetre d'"avançar cap a un canvi cultural que posi fi a aquestes formes de violència masclista".

Sobre el terreny, la llei dels drets de les dones per a l'eradicació de la violència masclista estableix tot de mecanismes nous i coordina l'estructura d'atenció a les víctimes amb l'objectiu de sensibilitzar la societat per prevenir nous casos i alhora establir els mecanismes necessaris per a detectar precoçment la vulneració de drets. Per a Selva, es pretén intervenir d'una manera integral, des de la comissaria o l'hospital, quan es presenta una denúncia, fins al jutjat, el pis d'acollida o les aules on

La consellera d'Acció Social i Ciutadania, Carme Capdevila, ha aconseguit un consens extraordinari per a la nova llei dels drets de les dones.

les dones afectades reben cursos per a facilitar-los la inserció laboral.

Un dels aspectes més innovadors de la llei és la creació d'un fons de garantia de pensions. Això permetrà de cobrir l'impagament de pensions alimentàries i compensatòries, una de les armes amb què molts homes fan pressió sobre les ex-parelles. Selva explica que aquest recurs és una forma de "violència econòmica", sempre que el motiu de l'impagament no sigui la falta de diners de l'home sinó la voluntat expressa de deixar la dona sense recursos econòmics per a refer la seva vida o pujar la família. Aquest fons s'aplicarà a partir del 2009 i sempre s'activarà a partir d'una ordre judicial, és a dir, quan un jutge consideri provat que l'impagament és deliberat.

Un altre objectiu que aborda la llei és de facilitar l'accés a un habitatge. Per això la norma promourà mesures perquè tinguin pis totes les dones que es trobin en una situació de violència i alhora de precarietat econòmica a causa d'aquesta violència, o bé quan necessitin un habitatge per a recuperar-se. Així mateix, tindran prioritat per a accedir als pisos de promoció pública. A més, les dones grans o bé amb discapacitat, víctimes de violència, en situació de precarietat econòmica, tindran prioritat a l'hora d'accedir a les residències públiques. La llei també preveu de dotar de recursos propis les víctimes que ho necessitin. Per afavorir-ne la recuperació econòmica, es vol garantir que rebin formació ocupacional, juntament amb més mesures. Igualment, es procurarà la col·laboració amb més institucions i agents socials per a facilitar l'accés d'aquestes dones al mercat laboral.

Per facilitar aquesta inserció socio-laboral, el projecte també estableix una renda mínima d'inserció, ajuts i prestacions econòmiques diverses, segons els ingressos i les rendes individuals de cada dona. Així mateix, es preveu que el govern doni prestacions econòmiques extraordinàries a les víctimes, en un pagament únic. També tindran dret a aquestes indemnitzacions els fills de les víctimes mortals.

Pel que fa a la gestió i els protocols per afrontar i combatre aquesta violència, el projecte preveu una xarxa d'atenció i recuperació integral a les víctimes de la violència masclista. Es

La nova llei ha de servir per a eradicar totes les variants de la violència masclista: agressions de la parella, xarxes il·legals de prostitució, abusos a menors, mutilacions sexuals...

tracta d'un conjunt coordinat de recursos i serveis públics i gratuïts per a l'atenció, l'assistència, la protecció, la recuperació i la reparació de les dones que han patit violència masclista o en pateixen. Aquesta xarxa la integren el servei d'atenció telefònica especialitzada, el servei d'informació i atenció a les dones, els serveis d'atenció i acolliment d'urgències, serveis d'acolliment i recuperació, serveis d'acolliment substitutoris de la llar, serveis d'intervenció especialitzada, els serveis tècnics de punt de trobada i els serveis d'atenció a la víctima del delictes.

Finalment, també es crearà la comissió nacional per a una intervenció

coordinada envers la violència masclista, un òrgan específic de coordinació institucional per a l'impuls, el seguiment, el control i l'avaluació de les actuacions en l'abordatge de la violència masclista, que dependrà administrativament de l'Institut Català de les Dones.

La llei dels drets de les dones per a l'eradicació de la violència masclista neix amb un ampli consens polític. A més dels tres partits que formen el govern, també les principals formacions de l'oposició, CiU i PP, han anunciat que donaran suport a la iniciativa.

Dani Brugarolas